

บทที่ 4

กองทุนรวม

4.1 ความเป็นมา

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งแรกของประเทศไทยได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2518 โดยความร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลไทยและบรรษัทการเงินระหว่างประเทศ (International Finance Corporation – IFC) ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของธนาคารโลก และได้มีการจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมโครงการแรกในปี พ.ศ. 2520 ภายใต้ชื่อ “โครงการกองทุนสินกัญญา” ด้วยขนาดกองทุน 100 ล้านบาทและมีอายุโครงการ 10 ปี

ในปี พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มีผลบังคับใช้ จึงได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ขึ้น เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจจัดการลงทุน และตลาดทุนของประเทศ โดยในวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2535 กระทรวงการคลังได้พิจารณาให้ใบอนุญาตการจัดการกองทุนรวมแก่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นใหม่เพิ่มอีก 7 บริษัท รวมกับบริษัทเดิมอีก 1 บริษัท เป็น 8 บริษัท มีผลให้ธุรกิจการจัดการกองทุนรวมขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็วและกลายเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาตลาดทุนของประเทศไทย

ปลายปี พ.ศ. 2538 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้เปิดให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวมเพิ่มเติม ซึ่งมีกลุ่มผู้ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 7 กลุ่ม (ไม่นับรวมผู้จัดตั้ง บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เพื่อผู้ลงทุนต่างด้าว จำกัด) โดยต่อมาในปี พ.ศ. 2539 – 2540 กลุ่มผู้ผ่านการพิจารณาดังกล่าวได้ทยอยจัดตั้งบริษัทขึ้นเพื่อรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวมจากกระทรวงการคลัง ซึ่งมีกลุ่มที่สามารถดำเนินการจัดตั้งบริษัทได้เพียง 6 บริษัท รวมกับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมที่จัดตั้งแล้วก่อนหน้านี้เป็น 14 บริษัท

4.2 ความหมายของกองทุนรวม

กองทุนรวม คือ เครื่องมือในการลงทุน (investment vehicle) สำหรับผู้ลงทุนรายย่อยที่ประสงค์จะนำเงินมาลงทุนในตลาดเงินตลาดทุน แต่ติดขัดด้วยอุปสรรคหลายประการ ที่ทำให้การลงทุนด้วยตนเองไม่สามารถได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่ต้องการ เช่น

- มีทุนทรัพย์จำนวนจำกัด ไม่สามารถกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศได้มากพอ
- เพื่อลดความเสี่ยงจากการลงทุน
- ไม่มีประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญในการลงทุน
- ไม่มีเวลาจะศึกษา ค้นหา และติดตามข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจการลงทุน

กองทุนรวม จึงเป็นเครื่องมือในการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดการลงทุนอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายให้การลงทุนได้รับผลตอบแทนที่ดีที่สุด ภายใต้กรอบความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนยอมรับได้ ระบบการลงทุนแบบนี้คือ การนำเงินของแต่ละคน ซึ่งถือเป็นนักลงทุนรายย่อยทั้งหลายมากองรวมกันให้เป็นก้อนใหญ่ โดยนักลงทุนที่ลงขันกันนี้จะได้น่วยลงทุนเป็นหลักฐานการมีส่วนร่วมตามสัดส่วนในกองเงินดังกล่าว กองเงินนั้น ๆ จะมีมืออาชีพทางด้านการเงินทำหน้าที่ประจำในการนำเงินไปลงทุน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่ออกเยย ผู้ลงทุนก็จะเป็นผู้ออมในรูปแบบของการลงทุน และเมื่อมีดอกผลจากการลงทุน ก็จะนำมาเฉลี่ยกลับคืนให้กับผู้ที่ลงเงินกันไว้ในคราวแรกอีกทีหนึ่ง ซึ่งการลงทุนที่เกิดจากการรวมเงินให้เป็นก้อนใหญ่นี้จะทำให้ผู้มีเงินจำนวนน้อย มีโอกาสกระจายความเสี่ยงในลักษณะของการกระจายการลงทุนในตราสารทางการเงินประเภทต่าง ๆ ได้ เช่นเดียวกับผู้ที่มีเงินทุนจำนวนมากได้

4.3 ผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนรวม

โครงสร้างของกองทุนรวม ถูกกำหนดขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุน โดยประกอบด้วยผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ และผู้กำกับดูแล ทั้งที่เป็นองค์กรของภาคเอกชนและภาครัฐ ได้แก่

บริษัทจัดการ บริษัทจัดการต้องเป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตจัดการลงทุนจากกระทรวงการคลังเท่านั้น บริษัทจัดการเป็นผู้กำหนดโครงการกองทุนรวม นโยบายการลงทุนและวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอขออนุมัติจากสำนักงาน ก.ล.ต. และต้องบริหารจัดการลงทุนตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนนั้น โดยเคร่งครัด ทั้งนี้ บริษัทจัดการจะแจ้งนโยบายการลงทุน

และวัตถุประสงค์ในการลงทุนให้ผู้ลงทุนทราบ ในหนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุนที่แจกจ่ายให้แก่ผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องลงทุนได้ศึกษาก่อนที่จะลงทุน

ผู้ดูแลผลประโยชน์ ผู้ดูแลผลประโยชน์ เป็นสถาบันการเงิน ที่มีคุณสมบัติตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด และต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัทจัดการ ผู้ดูแลผลประโยชน์จะเป็นตัวแทนของผู้ถือหน่วยลงทุน ทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์ทั้งหมดของผู้ถือหน่วยลงทุน เช่น ดูแลให้บริษัทจัดการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนของโครงการลงทุน ที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงาน ก.ล.ต. และที่ได้จัดแจ้งไว้ในหนังสือชี้ชวน ทำหน้าที่ชำระราคาซื้อและรับชำระราคาจากการขายทรัพย์สิน เก็บรักษาทรัพย์สินทั้งหมดของกองทุนรวม สอบทานความถูกต้องของมูลค่าทรัพย์สินของกองทุนรวม ดำเนินคดีฟ้องร้องแทนผู้ถือหน่วยลงทุนหากบริษัทจัดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ตัวแทนสนับสนุนการขายหน่วยลงทุน ปัจจุบันบุคคลที่จะทำหน้าที่เสนอขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมได้ ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. เท่านั้น ตัวแทนสนับสนุนขายหน่วยลงทุน ต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด และผ่านการทดสอบความรู้ในหลักสูตรการเป็นตัวแทนขายจากสถาบันที่สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นชอบ ขึ้นทะเบียนรายชื่อกับสำนักงาน ก.ล.ต. ต้องปฏิบัติและทำหน้าที่ในการขายตามกรอบที่กฎหมายกำหนด เพื่อป้องกันการขายและการโฆษณาชวนเชื่อให้ผู้ลงทุนเข้าใจผิดในสาระสำคัญ ก.ล.ต. ให้มีหน้าที่ดูแลทะเบียนรายชื่อผู้ถือหน่วยลงทุน ตลอดจนสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุน เช่น การจ่ายเงินปันผล และสิทธิประโยชน์ อื่น ๆ บริษัทจัดการอาจทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนหน่วยลงทุน สำหรับกองทุนรวมภายใต้การจัดการของตนก็ได้

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้สอบบัญชี และมีชื่อขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงาน ก.ล.ต. ต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัทจัดการ มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของกองทุนรวม ตรวจสอบและให้ความเห็นชอบงบการเงินของกองทุนให้ถูกต้องตามมาตรฐานบัญชี

สมาคมบริษัทจัดการลงทุน สมาคมบริษัทจัดการลงทุน จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 เป็นสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ จัดทะเบียนสมาคมกับสำนักงาน ก.ล.ต. มีบริษัทจัดการที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวม การจัดการกองทุนส่วนบุคคล และการจัดการกองทุนส่วนบุคคลที่เป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นสมาชิก สมาคมมีหน้าที่กำหนดจรรยาบรรณ และวางมาตรฐานในการปฏิบัติ ให้บริษัทสมาชิกยึดถือและปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกราย กำหนดบทลงโทษเมื่อบริษัทสมาชิกฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตาม

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นองค์กรของภาครัฐ ทำหน้าที่กำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ รวมถึงการจัดการลงทุน ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือ ข้อกำหนดตามความในกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์

4.4 ประเภทของกองทุนรวม

ด้วยกองทุนรวมเป็นเสมือนหนึ่งเครื่องมือในการลงทุนของผู้ลงทุน ดังนั้น จึงต้องมีความหลากหลายเพื่อให้มีความเหมาะสมกับแต่ละลักษณะของผู้ลงทุน โดยทั่วไปกองทุนรวมสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

4.4.1 แบ่งตามประเภทของการขายคืนหน่วยลงทุน

- **กองทุนปิด (Closed-End fund)** กองทุนรวมที่มีหน่วยลงทุนคงที่ ไม่เพิ่มขึ้นและไม่ลดลง และเปิดให้มีการจองซื้อเพียงครั้งเดียวเมื่อจัดตั้งโครงการ มีกำหนดอายุโครงการแน่นอน และบริษัทจัดการไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนดอายุโครงการ ผู้ถือหน่วยลงทุนไม่สามารถไถ่ถอนหน่วยลงทุนก่อน ครบกำหนดอายุโครงการได้ โดยส่วนใหญ่แล้ว อายุโครงการของกองทุนรวมในประเทศไทย จะมีกำหนด 3 ปี 5 ปี หรือ 10 ปี และเพื่อเพิ่มสภาพคล่อง ให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุน บริษัทจัดการอาจนำหน่วยลงทุนของกองทุนปิดไปจดทะเบียนซื้อขายในตลาดรอง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) หรือจัดให้มี ตัวแทนจัดการซื้อขาย (Market maker)

- **กองทุนเปิด (Open-End fund)** กองทุนรวมที่สามารถเพิ่มหรือลดหน่วยลงทุนได้ ไม่มีกำหนดอายุโครงการ และบริษัทจัดการรับซื้อคืนหน่วย ลงทุนตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน เช่น ทุกวัน ทุกสัปดาห์ ทุกสองสัปดาห์ ทุกเดือน ทุกไตรมาส หรือทุกหกเดือน กองทุนเปิดจึงเป็นที่นิยม มากกว่ากองทุนปิด เพราะมีสภาพคล่องมากกว่า

ตารางที่ 4.1 ตารางเปรียบเทียบกองทุนปิดและกองทุนเปิด

	กองทุนปิด	กองทุนเปิด
1. จำนวนหน่วยลงทุน	กำหนดแน่นอน ไม่เพิ่ม ไม่ลด	สามารถเพิ่มหรือลดลงได้
2. อายุโครงการ	มีกำหนดแน่นอน	ไม่มีกำหนด (evergreen)
3. การซื้อหน่วยลงทุน	เปิดให้จองซื้อครั้งเดียวเมื่อเริ่มโครงการ หากประสงค์ซื้อเพิ่มในภายหลัง ต้องเข้าซื้อในตลาดรอง (กรณีบริษัทจัดการนำหน่วยลงทุนเข้าจดทะเบียนซื้อขาย) หรือแสดงความจำนงกับตัวแทนขาย (market maker) ที่บริษัทจัดการแต่งตั้ง	สามารถซื้อเพิ่มจำนวนหน่วยกับบริษัทจัดการโดยตรง หรือติดต่อผ่านตัวแทนสนับสนุนการขาย ที่บริษัทจัดการแต่งตั้ง ทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล เช่น ธนาคาร หรือบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งจะทำหน้าที่ส่งคำสั่งซื้อมายังบริษัทจัดการ
4. การขายคืนหน่วยลงทุน	บริษัทจัดการไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุนจนกว่าจะครบอายุโครงการ หากผู้ลงทุนมีความจำเป็นต้องใช้เงิน ต้องขายหน่วยลงทุนที่ถือไว้ในตลาดรองในราคาตลาดให้แก่ผู้ประสงค์ซื้อ	บริษัทจัดการรับซื้อคืนหน่วยลงทุนตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน (รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน) ในราคาเท่ากับมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ หักด้วยค่าธรรมเนียม
5. การจดทะเบียนซื้อขาย	นิยมจดทะเบียนซื้อขายหน่วยลงทุนในตลาดรอง เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ไม่นิยมจดทะเบียนซื้อขายหน่วยลงทุนในตลาดรอง เพราะสามารถซื้อขายผ่านตัวแทนสนับสนุนการขายได้อยู่แล้ว

ที่มา: บริษัทจัดการหลักทรัพย์กองทุนรวม ไทยพาณิชย์ จำกัด

4.4.2 แบ่งตามนโยบายการลงทุน 10 แบบมาตรฐานของสำนักงาน ก.ล.ต.

1) กองทุนรวมตราสารแห่งทุน (Equity fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุน โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม บริษัทจัดการต้องรายงานค่าเฉลี่ยการถือครองตราสารทุนให้สำนักงาน ก.ล.ต. ทราบทุกกรอบระยะเวลาสามเดือน หกเดือน เก้าเดือน และสิบสองเดือนของรอบบัญชีกองทุน หากค่าเฉลี่ยการถือครองตราสารทุนไม่ถึงร้อยละ 65 ในรอบระยะเวลาใด ให้บริษัทจัดการแสดงผลโดย

ชัดเจน เพื่อที่สำนักงาน ก.ล.ต. จะได้นำไปเปิดเผยให้แก่ผู้ลงทุนและผู้ที่สนใจลงทุนทราบต่อไป โดยทั่วไปแล้ว กองทุนรวมตราสารแห่งทุน มีความเสี่ยงสูงกว่ากองทุนรวม ที่มีนโยบายลงทุนในตราสารประเภทอื่น จึงเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้สูง และควรลงทุนเพื่อหวังผลที่ดีกว่าในระยะยาว

2) กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ (General fixed income fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้เฉพาะเงินฝาก หรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาดอกผลโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ ห้ามมิให้กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ลงทุนหรือ มีไว้ซึ่งตราสารทุนหรือตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน (หุ้นกู้แปลงสภาพ) ยกเว้นแต่สำนักงาน ก.ล.ต. จะพิจารณาอนุญาต เมื่อมีผู้ให้คำรับรองที่น่าเชื่อถือได้ว่าจะเป็นผู้รับ ซื้อตราสารทุนหลังการแปลงสภาพนั้นออกไปจากกองทุน โดยทั่วไปแล้ว กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ มีความเสี่ยงน้อยกว่ากองทุนรวมที่มีนโยบาย ลงทุนในตราสารทุน จึงเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้น้อยกว่า

กองทุนรวมตราสารหนี้ คือแหล่งระดมเงินลงทุนของนักลงทุนรายย่อย เพื่อนำเงินลงทุนดังกล่าวไปลงทุนในหุ้นกู้หรือพันธบัตร ซึ่งจะได้รับผลตอบแทนสม่ำเสมอในรูปของอัตราดอกเบี้ย และราคาของหุ้นกู้หรือพันธบัตรมีความผันผวนไม่มากเท่ากับหุ้นซึ่งเป็นตราสารทุน โดยความเสี่ยงของตราสารหนี้ที่นักลงทุนต้องคำนึงถึงมีดังนี้

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (interest rate risk) เป็นความเสี่ยงจากตลาด (market risk) ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อราคาของหุ้นกู้หรือพันธบัตร เมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดปรับตัวสูงขึ้นกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ระบุบนใบหุ้นกู้ จะทำให้ราคาของหุ้นกู้ที่ซื้อขายในตลาดรองปรับตัวลดลง ซึ่งหากผู้ลงทุนขายหุ้นกู้จะได้รับผลขาดทุนทันที หากถือต่อไปผู้ลงทุนจะ ยังคงได้รับดอกเบี้ยตามที่ระบุบนใบหุ้นกู้ซึ่งคงที่ตลอดอายุของหุ้นกู้ แต่ผู้ลงทุนจะเสียโอกาสที่จะได้เลือกลงทุนเพื่อรับอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่า ในทางกลับกัน เมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดปรับตัวลดลงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ระบุบนใบหุ้นกู้ จะทำให้ราคาของหุ้นกู้ที่ซื้อขายในตลาดรองปรับตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งหากผู้ลงทุนขายหุ้นกู้จะได้รับผลกำไรทันที หากถือต่อไปผู้ลงทุนจะยังคงได้รับดอกเบี้ยตามที่ระบุบนใบหุ้นกู้ซึ่งคงที่ตลอดอายุของหุ้นกู้เช่นกัน

ความเสี่ยงจากฐานะของผู้ออกหุ้นกู้ เป็นความเสี่ยงจากการไม่ได้รับคืนเงินต้นและดอกเบี้ย (credit risk) คือกรณีที่ผู้ออกหุ้นกู้มีฐานะทางการเงินไม่มั่นคงหรือประสบปัญหาการดำเนินงานจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถจ่ายคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ยได้ตามเวลาที่กำหนด หรือที่เรียกกันว่า "ผิดนัดชำระหนี้" ทั้งนี้ ตราสารหนี้ที่ออกโดยภาครัฐหรือที่เรียกกันว่าพันธบัตรรัฐบาล แม้จะไม่มี credit risk แต่ก็ยังคงมีความเสี่ยงที่เกิดจากอัตราดอกเบี้ยเช่นกัน

ผลกระทบจากความเสถียร ความเสถียรของตราสารหนี้ที่กระทบต่อราคาตามกล่าวข้างต้นย่อมส่งผลกระทบต่อมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (NAV) ของกองทุนรวม เนื่องจาก ตามหลักสากล NAV คำนวณมาจากราคาตลาดของตราสารหนี้ (mark to market) ซึ่งถือว่าเป็นราคาที่เหมาะสมที่สุดที่แท้จริงของหลักทรัพย์ที่กองทุนถืออยู่ ดังนั้น ในกรณีที่ NAV ของกองทุนรวมตราสารหนี้ปรับตัวลดลงเนื่องจากได้รับผลกระทบจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในระยะสั้น ไม่ได้หมายความว่ากองทุนรวมและผู้ถือหน่วยลงทุนขาดทุนแท้จริงทันที ซึ่งหากหน่วยลงทุนดังกล่าวเป็นหน่วยลงทุนของกองทุนเปิด ผู้ถือหน่วยลงทุนควรพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจไถ่ถอนหน่วยลงทุนว่าการปรับตัวของ NAV มีสาเหตุมาจากอะไร โดยการไถ่ถอนหน่วยลงทุนในกรณีดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อกองทุนรวมต้องขายตราสารหนี้ที่ถืออยู่ในราคาถูกเพื่อนำเงินมาชำระคืนแก่ผู้ถือหน่วยลงทุนและทำให้เกิดผลขาดทุนที่แท้จริงทันที

1) กองทุนรวมตราสารหนี้ระยะยาว (Long-term fixed income fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้เฉพาะเงินฝาก หรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ โดยกองทุนมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรง พอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน (portfolio duration) ในขณะใดขณะหนึ่งของกองทุนรวมนั้นมากกว่าหนึ่งปีขึ้นไป พอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน (portfolio duration) หมายถึง อายุถ่วงเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของกระแสเงินที่ได้รับจากทรัพย์สินของกองทุนรวม พอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน มากกว่าหนึ่งปี มีความหมายโดยทั่วไปว่า ทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนและมีไว้ มีอายุเฉลี่ยมากกว่าหนึ่งปี เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงต่ำ และสามารถลงทุนระยะยาวได้

2) กองทุนรวมตราสารหนี้ระยะสั้น (Short-term fixed income fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้เฉพาะเงินฝาก หรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ โดยกองทุนมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรง พอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน (portfolio duration) ในขณะใดขณะหนึ่งของกองทุนรวมนั้นไม่เกินหนึ่งปี พอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน ต่ำกว่าหนึ่งปี มีความหมายโดยทั่วไปว่า ทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนและมีไว้ มีอายุเฉลี่ยน้อยกว่าหนึ่งปี เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ต้องการลงทุนระยะสั้น และต้องการความเสี่ยงต่ำ

3) กองทุนรวมผสม (Balanced fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด หรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรงอัตราส่วนการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุนในขณะใดขณะหนึ่งไม่เกินร้อยละ 65 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม กองทุนผสม ลงทุนในตราสารได้ทุกประเภท ผู้จัดการ

กองทุนสามารถแสวงหาโอกาสลงทุนที่ดีกว่าได้ทั้งในตลาดตราสารทุนและตลาดตราสารหนี้ แต่เป็นการจัดสรรเงินลงทุนประเภทสมดุล เพราะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับ ceiling และ floor ในการลงทุนในตราสารทุน กองทุนผสม เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง

4) กองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่น (Flexible portfolio fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต.กำหนด หรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ ทั้งนี้ การลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นดังกล่าว ขึ้นกับการตัดสินใจลงทุนของผู้จัดการกองทุนรวม ตามความเหมาะสมและสภาวะการณ์ในแต่ละขณะ กองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่น สามารถลงทุนในตราสารทุกประเภทเช่นเดียวกับกับกองทุนรวมผสม แต่ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับ ceiling และ floor ในการลงทุนในตราสารทุนแต่อย่างใด การจัดสรรเงินลงทุนของกองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่นระหว่างตลาดตราสารทุนและตลาดตราสารหนี้ จึงอยู่กับดุลพินิจของผู้จัดการกองทุน กองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่น เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง

5) กองทุนรวมหน่วยลงทุน (Fund of funds) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนและใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม เนื่องจากกองทุนรวมมีข้อดีหลายประการ ที่สำคัญคือ มีการกระจายการลงทุน ความเสี่ยงจึงลดลง ทั้งยังมีต้นทุนเฉลี่ยต่ำ กองทุนรวมหน่วยลงทุนจึงรับเอาข้อได้เปรียบดังกล่าวมา นอกจากนั้นแล้ว กองทุนรวมหน่วยลงทุนยังกระจายการลงทุนไปในหลาย กองทุนรวมภายใต้การจัดการของหลายผู้จัดการกองทุนและหลายบริษัทจัดการ จึงเป็นการกระจายความเสี่ยงที่กว้างขวางกว่า ข้อเสียของกองทุนรวมหน่วยลงทุน อยู่ที่มีค่าธรรมเนียมในการจัดการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซ้ำซ้อน

6) กองทุนรวมใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหน่วยลงทุน และใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นเพิ่มทุน โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม การลงทุนในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น มีความเสี่ยงสูง กองทุนประเภทนี้จึงมีความเสี่ยงสูงมาก

7) กองทุนรวมกลุ่มธุรกิจ (Sector fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุนของบริษัทที่มีธุรกิจหลักประเภทเดียวกันตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม กองทุนรวมกลุ่มธุรกิจ มีการลงทุนกระจุกตัว จึงมีความเสี่ยงสูงกว่ากองทุนรวมตราสารแห่งทุนโดยทั่วไป

8) กองทุนรวมตลาดเงิน (Money market fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารหนี้ที่มีคุณภาพและมีกำหนดชำระเงินต้นเมื่อทวงถามหรือมีอายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี กองทุนรวมตลาดเงิน มีนโยบายการลงทุนที่คล้ายคลึงกับ กองทุนรวมตราสารแห่งหนึ่งระยะสั้น มีความเสี่ยงต่ำสุด เหมาะสำหรับการลงทุน ระยะสั้นของผู้ลงทุนที่ไม่ต้องการความเสี่ยง

4.5. กองทุนรวมประเภทพิเศษ

4.5.1 กองทุนรวมมีประกัน (Guarantee fund)

กองทุนรวมมีประกัน คือ กองทุนรวมที่บริษัทจัดการจัดให้มีสถาบันการเงินเป็นผู้ประกันต่อผู้ถือหน่วยลงทุนว่า จะจ่ายเงินลงทุน หรือเงินลงทุนและผลตอบแทน ตามจำนวนเงินที่ประกันไว้ (อาจจะเป็นส่วนหรือทั้งหมด) ให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุน เมื่อถือหน่วยลงทุนครบอายุตามระยะเวลาประกันที่กำหนด วัตถุประสงค์ของการจัดให้มีกองทุนรวมมีประกัน ก็เพื่อที่จะทำให้ผู้ลงทุนมีความมั่นใจว่า เงินลงทุนของตนจะไม่สูญ นโยบายการลงทุนของกองทุนรวมมีประกันการลงทุนอาจเป็นแบบใดแบบหนึ่งในมาตรฐาน 10 แบบตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ลงทุนต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนการลงทุน สถาบันการเงินที่เป็นผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกัน ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

- 1) เป็นธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น หรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ หรือบริษัทเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ ทั้งนี้ ผู้ประกันดังกล่าวจะต้องสามารถดำรงเงินกองทุนและกันเงินสำรองได้ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่ควบคุมการประกอบธุรกิจนั้น
- 2) เป็นธนาคารต่างประเทศที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในสี่อันดับแรกจากสถาบันการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ที่ได้รับการยอมรับจากสำนักงาน ก.ล.ต.

4.5.2 กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF)

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ คือ กองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมและการลงทุนของบุคคล เพื่อเตรียมความพร้อมไว้สำหรับการเกษียณอายุที่มีคุณภาพ ผู้ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่มากกว่าการลงทุนในกองทุนรวมทั่วไป เพราะเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ไม่เกินปีละ 300,000 บาท ทั้งนี้ ให้นำรวมเงินลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ผู้ลงทุนจะได้รับประโยชน์จากการประหยัดภาษีเงินได้ทันที ตั้งแต่ปีแรกที่เริ่มลงทุน กองทุนเพื่อการเลี้ยงชีพนี้เกิดขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้ที่ต้องการจะออมเงินไว้ใช้เป็น

หลักประกันให้แก่ตนเองหรือครอบครัวเมื่อเกษียณอายุ แต่ไม่สามารถเลือกช่องทางการออมผ่าน
 ทางกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ เนื่องจากการออมผ่านกองทุน
 สำรองเลี้ยงชีพจะต้องเป็นเงื่อนไขการออมสำหรับคนทำงานที่มีนายจ้าง ซึ่งนายจ้างจะจัดตั้งกองทุน
 สำรองเลี้ยงชีพไว้เพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่ลูกจ้าง และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการก็เป็น
 เงื่อนไขการออมสำหรับข้าราชการเท่านั้น ดังนั้น สำหรับผู้ประกอบการอาชีพอิสระต่างๆ เช่น แพทย์
 ทัศนศาสตร์ สถาปนิก หรือวิศวกร รวมทั้งลูกจ้างที่นายจ้างไม่พร้อมที่จะจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยง
 ชีพเพื่อเป็นสวัสดิการ ที่ไม่สามารถออมผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ
 ข้าราชการได้ ก็สามารถออมผ่านช่องทางของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพได้แทน รวมทั้งผู้ที่
 สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว หากมีความประสงค์
 จะออมผ่านกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพอีกก็สามารถทำได้

สิทธิประโยชน์ทางภาษีของผู้ลงทุน

1) เงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำไปรวมคำนวณภาษี
 เงินได้ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ และเมื่อรวมกับเงินสะสมที่ผู้ลงทุนได้นำเข้า
 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือ กบข. แล้ว ต้องไม่เกิน 300,000 บาท ในแต่ละปีภาษี

2) เงินที่ผู้ลงทุนได้รับจากการไถ่ถอนจากกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เมื่อผู้ลงทุนอายุไม่
 น้อยกว่า 55 ปี และลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ลงทุนครั้งแรก จะได้รับการยกเว้น
 ภาษีทั้งจำนวน

3) กรณีที่มีการไถ่ถอนเงินจากกองทุนเนื่องจากผู้ลงทุนเกิดทุพพลภาพหรือตาย เงินที่ไถ่
 ถอนจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีทั้งจำนวน

อนึ่ง ทางกรมได้กำหนดให้ผู้ลงทุนเริ่มได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับเงินได้ปี 2544
 เป็นต้นไป

เงื่อนไขการถอนการลงทุนในกองทุนเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)
 ลงทุนไม่น้อยกว่า 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ซื้อครั้งแรก และขายเมื่ออายุครบ 55 ปี ยกเว้นกรณีทุพพลภาพ
 หรือเสียชีวิต

ถ้าผิดเงื่อนไขการถอนการลงทุน

กรณีลงทุนมาแล้วเกิน 5 ปี แต่ถอนก่อนอายุครบ 55 ปี

ต้องคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับ 5 ปีปฏิทินย้อนหลัง นับตั้งแต่ปีก่อนปีที่ผิดเงื่อนไข
 โดยต้องชำระ ภายในมีนาคมของปีถัดจากปีที่ผิดเงื่อนไข หากไม่ชำระคืนภายในกำหนดเวลา
 จะต้องเสียเงินเพิ่ม และ/หรือ เบี้ยปรับ

กรณีลงทุนไม่ถึง 5 ปี และถึงแม้จะถอนก่อนอายุครบ 55 ปีหรือไม่ก็ตาม

ต้องคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับ 5 ปีปฏิทินย้อนหลัง นับตั้งแต่วันที่ถอนเงินไป โดยต้องชำระ ภายในมีนาคมของปีถัดจากปีที่ผิดเงื่อนไข หากไม่ชำระคืนภายในกำหนดเวลา จะต้องเสียเงินเพิ่ม และ/หรือ เบี้ยปรับ และนำผลประโยชน์ (Capital Gain) ที่ได้จากการขายคืน ไปรวมกับเงินได้อื่นๆ ที่ได้รับในปีภาษีนั้น เพื่อเสียภาษีด้วย โดยวิธีการเฉลี่ยต้นทุน (Average Cost)

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพแตกต่างจากกองทุนรวมทั่วไปและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอย่างไร

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เป็นกองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมและการลงทุนของบุคคลธรรมดา ทั้งที่ประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นพนักงานบริษัทห้างร้านต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมไว้ใช้จ่ายเมื่อยามเกษียณอายุ โดยผู้ลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีคล้ายๆ กับการสะสมเงินในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพต้องมีการสะสมเงินเข้ากองทุนทั้งจากส่วนของนายจ้างและลูกจ้าง แต่กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพบุคคลธรรมดาที่มีเงินได้ก็สามารถสะสมเงินเข้ากองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพได้โดยไม่ต้องมีนายจ้างร่วมสะสมด้วย) คือ จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพไม่เกินปีละ 300,000 บาท ทั้งนี้ ให้นำรวมกับการสะสมเงินในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการด้วยถ้ามี แต่ผู้ลงทุนจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพตามที่กรมสรรพากรกำหนดไว้

ทั้งนี้ หากผู้ลงทุนไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการลงทุนดังกล่าว ผู้ลงทุนจะต้องนำเงินสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับในช่วงห้าปีปฏิทินล่าสุดไปคืนให้กับกรมสรรพากรภายในระยะเวลาที่กรมสรรพากรกำหนด มิฉะนั้นผู้ลงทุนก็จะต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่มอีกด้วย นอกจากนี้ เงินกำไรจากส่วนเกินทุนที่ได้รับจากการขายคืนหน่วยลงทุนในส่วนที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการลงทุนดังกล่าวก็ต้องนำไปคำนวณรวมเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้ในปีที่มีการขายคืนหน่วยลงทุนนั้นด้วย ซึ่งจะต่างจากการลงทุนในกองทุนรวมทั่วไปที่ไม่ต้องนำเงินกำไรจากส่วนเกินทุนที่ได้รับจากการขายคืนหน่วยลงทุน ไปคำนวณรวมเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงิน

เงื่อนไขสำคัญของการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เพื่อแลกสิทธิประโยชน์ทางภาษี

1. ผู้ลงทุน ได้แก่ ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และลูกจ้างที่ไม่มีกองทุนประกันสังคมหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมทั้ง ข้าราชการที่ต้องการลงทุนเพิ่ม ตลอดจนชาวต่างประเทศที่มีภูมิลำเนาในประเทศไทยเกินกว่า 180 วัน
2. เงินลงทุน ต้องมาจากเงินได้ประเภทต่อไปนี้
 - เงินได้จากการจ้างแรงงาน หรือจากการประกอบอาชีพ เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยประชุม เงินบำเหน็จบำนาญ ค่ารับเหมา ค่านายหน้า

- เงินที่ได้จากการรับทำงานให้
- เงินได้จากการธุรกิจการพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง
- เงินได้จากวิชาชีพอิสระ เช่น วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลป์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี

3. ผู้ลงทุนต้องซื้อหน่วยลงทุนของ RMF ไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง และต้องไม่ระงับการซื้อหน่วยลงทุนเกินกว่า 1 ปี ติดต่อกัน

4. ผู้ลงทุนที่มีเงินได้ต้องลงทุนแบบผูกพัน คือ ลงทุนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง แต่หากมีความจำเป็นก็อาจจะระงับการลงทุนได้ไม่เกิน 1 ปี ติดต่อกัน ในกรณีที่ผู้ลงทุนไม่มีเงินได้ในปีใดหรือหลายปีติดต่อกัน ผู้ลงทุนสามารถเว้นว่างจากการลงทุนได้โดยไม่ถือว่าเป็นการผิดเงื่อนไขของการลงทุน และหากผู้ลงทุนมีเงินได้เมื่อใดก็ให้ลงทุนต่อไป โดยให้นับอายุการลงทุนตั้งแต่ปีแรกที่ลงทุน

5. เงินลงทุนขั้นต่ำ ผู้ลงทุนต้องลงทุนขั้นต่ำไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของรายได้หรือไม่น้อยกว่า 5,000 บาท ต่อปี อย่างใดอย่างหนึ่งที่มีจำนวนเงินต่ำกว่า ในการคำนวณรวมเงินลงทุนขั้นต่ำให้รวมเงินลงทุนในทุกๆ กองทุนที่ลงทุนในปีนั้นๆ

6. เงินลงทุนขั้นสูง ผู้ลงทุนสามารถลงทุนได้ไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ แต่ต้องไม่เกิน 300,000 บาท ต่อปี และในการคำนวณรวมเงินลงทุนขั้นสูงให้รวมเงินลงทุนในทุกๆ กองทุนที่ลงทุนในปีนั้นๆ

7. ประเภทของกองทุนรวม บริษัทจัดการสามารถมีอิสระในการนำเสนอรูปแบบของกองทุนได้โดยอิสระ ไม่ว่าจะเป็นกองทุนที่ลงทุนในหุ้น กองทุนที่ลงทุนในตราสารหนี้หรือกองทุนแบบผสม เป็นต้น

8. การจ่ายเงินปันผล กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพไม่มีการจ่ายเงินปันผล

9. ผู้ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ สามารถไถ่ถอนได้เมื่อผู้ลงทุนมีอายุ 55 ปี และต้องลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นอกจากนี้ ยังห้ามมิให้มีการนำกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพไปจำหน่ายหรือจำนอง หรือหลักประกันในการกู้ยืมเงิน เว้นแต่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ประกาศกำหนด

10. ในกรณีที่มีการไถ่ถอนก่อนกำหนด หรือขายคืนหน่วยลงทุนก่อนกำหนด ที่ผู้ลงทุนจะมีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ และถือหน่วยลงทุนมานาน้อยกว่า 5 ปี ผู้ลงทุนจะต้องนำเงินสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับในช่วง 5 ปี ปฏิทินล่าสุดไปคืนกรมสรรพากร และต้องนำเงินกำไรส่วนเกินทุนที่เกิดจากการขายคืนหน่วยลงทุนนั้นไปคำนวณเพื่อรวมเป็นรายได้ในการเสียภาษีเงินได้ในปีที่มีการขายคืนหน่วยลงทุนนั้นด้วย โดยการเสียภาษีเงินได้เพิ่มเติมสามารถเสียได้ภายในเดือนมีนาคมของปี

ถัดจากปีที่ไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนจะไม่ต้องชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน ของภาษีส่วนที่จ่ายขาดไป

11. ในกรณีที่ผู้ลงทุนขายคืนหน่วยลงทุนไปแล้วบางส่วน โดยยังคงถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพเหลืออยู่บางส่วนและประสงค์จะลงทุนต่อ โดยได้ลงทุนต่อเนื่องทันทีในปีที่ได้ชำระคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษี และผู้ลงทุนได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขการลงทุนด้วยแล้ว ผู้ลงทุนสามารถนับระยะเวลาการถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพใหม่นี้ได้อย่างต่อเนื่องกับระยะเวลาลงทุนเดิมได้

12. ในกรณีที่ผู้ลงทุนมีการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และผู้ลงทุนมีอายุไม่น้อยกว่า 55 ปี หรือทุพพลภาพ ผู้ลงทุนสามารถถือหน่วยลงทุนต่อไปได้ โดยจะซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มเติมหรือไม่ก็ได้ จะซื้อเป็นเงินจำนวนเท่าไรก็ได้ และหากเงินได้ที่นำมาซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มเติมอยู่ในประเภทเงินได้ที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีแล้ว ผู้ลงทุนก็จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีของเงินลงทุนดังกล่าวด้วย

นโยบายการลงทุนของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

ผู้ลงทุนสามารถเลือกนโยบายการลงทุนของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพได้ตามความเหมาะสมของผู้ลงทุนเอง โดยสามารถศึกษาได้จากหนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ซึ่งการลงทุนอาจลงทุนในกองทุนใดก็ได้แบบใดแบบหนึ่งในมาตรฐาน 10 แบบของสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งจะมีความเสี่ยงและผลตอบแทนในระดับที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้ลงทุนจะต้องพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบก่อนการลงทุนทุกครั้ง โดยเลือกลงทุนให้เหมาะสมกับอายุของผู้ลงทุน การยอมรับความเสี่ยงและการคาดหวังผลตอบแทนที่จะได้รับด้วย ซึ่งนโยบายการลงทุนทั้ง 10 แบบมาตรฐานของสำนักงาน ก.ล.ต. ประกอบด้วย

1. กองทุนรวมตราสารแห่งทุน (Equity fund)
2. กองทุนรวมตราสารแห่งนี้ (General fixed income fund)
3. กองทุนรวมตราสารแห่งนี้ระยะยาว (Long-term fixed income fund)
4. กองทุนรวมตราสารแห่งนี้ระยะสั้น (Short-term fixed income fund)
5. กองทุนรวมผสม (Balanced fund)
6. กองทุนระบบผสมแบบยืดหยุ่น (Flexible portfolio fund)
7. กองทุนรวมหน่วยลงทุน (Fund of funds)
8. กองทุนรวมใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant funds)
9. กองทุนรวมกลุ่มธุรกิจ (Sector fund)
10. กองทุนรวมตลาดเงิน (Money market fund)

การลงทุนของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพสามารถลงทุนได้ในหลักทรัพย์และทรัพย์สินประเภทเดียวกับที่กองทุนรวมลงทุนได้ เช่น ตราสารแห่งทุน ตราสารแห่งหนี้ เงินฝาก ตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน และใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ เป็นต้น

การลงทุนใน RMF สามารถโอนย้ายได้หรือไม่

ผู้ลงทุนสามารถโอนย้ายการลงทุนทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจากกองทุนเพื่อการเลี้ยงชีพหนึ่งไปยังกองทุนเพื่อการเลี้ยงชีพอื่นได้ ทั้งนี้อาจโอนย้ายการลงทุนไปยังกองทุนรวมเดี่ยวหรือหลายกองทุนรวมก็ได้ และถ้าหากมีการโอนย้ายภายในระยะเวลา 5 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ออกจากวันที่กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพเดิม ได้รับคำสั่งโอนย้ายจากผู้ลงทุน ทั้งนี้ ผู้ลงทุนจะสามารถนับระยะเวลาการถือหน่วยลงทุนต่อเนื่องกันได้

ผู้บริหารกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

บริษัทจัดการกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เป็นผู้บริหารกองทุนฯ โดยบริษัทที่จัดการต้องได้รับใบอนุญาตการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวมจากทางแล้ว

สิ่งที่น่าสนใจในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

1. ผู้ลงทุนสามารถเลือกนโยบายการลงทุนเองได้
2. ผู้ลงทุนมีทางเลือกในการออมเพื่อเป็นหลักประกันแก่ตนเองหรือครอบครัวเมื่อเกษียณอายุ โดยได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

การระดมเงินออมผ่านการลงทุนทางด้านการจัดตั้งกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ จะส่งผลกระทบต่อการออมของประเทศในภาพรวมให้เพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ที่มีอาชีพอิสระรวมทั้งผู้ที่ เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ที่ต้องการออมเงินใน ปริมาณที่มากกว่านายจ้างออมให้อยู่แล้วแต่ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากมีข้อติดขัดของกฎหมาย ของทั้ง 2 กองทุนดังกล่าวข้างต้น ในเรื่องเกี่ยวกับการจ่ายเงินเข้ากองทุน ซึ่งกำหนดให้นายจ้างต้อง จ่ายเงินเข้ากองทุนไม่น้อยกว่าที่ลูกจ้างจ่ายเข้ากองทุน แต่อย่างไรก็ตามผู้ลงทุนก็สามารถจะออมผ่าน กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพได้แทน โดยจะรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเช่นเดียวกัน จึงนับได้ว่า กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพจะมีส่วนช่วยผลักดันให้ปริมาณเงินออมแบบผูกพันระยะยาวมีปริมาณเพิ่ม มากขึ้น ทำให้ประเทศมีแหล่งเงินทุนระยะยาวเพิ่มขึ้น สามารถนำเงินดังกล่าวไปใช้ในการลงทุน เพื่อพัฒนาประเทศและลดการพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศ นอกเหนือไปจากการส่งเสริมทางด้าน สังคมที่จะช่วยกระตุ้นให้ประชาชนมีการเก็บออมเงินไว้สำหรับยามเกษียณอายุเพิ่มมากขึ้น และทำ ให้คุณภาพชีวิตหลังเกษียณดีขึ้น ตลอดจนเป็นการช่วยลดภาระของภาครัฐในเรื่องของการใช้เงิน งบประมาณมาอุดหนุนในเรื่องสวัสดิการเหล่านี้ลงได้

นโยบายการลงทุนของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

การลงทุนอาจเป็นแบบใดแบบหนึ่งในมาตรฐาน 10 แบบของสำนักงาน ก.ล.ต. ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งมีความเสี่ยงและผลตอบแทนในระดับที่แตกต่างกัน ผู้ลงทุนต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนการลงทุน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุของผู้ลงทุน การยอมรับความเสี่ยง และการคาดหวังผลตอบแทน

4.5.3 กองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ (Foreign Investment Fund : FIF)

กองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ คือ กองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายหน่วยลงทุนในประเทศไปลงทุนในต่างประเทศ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้พิจารณาอนุญาตให้มีการนำเงินไปลงทุนในต่างประเทศได้ในวงเงินจำกัดในแต่ละปี กองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ จึงนับเป็นช่องทางเพียงช่องทางเดียวที่ผู้ลงทุนไทยจะสามารถกระจายเงินลงทุนของตนให้กว้างขวางขึ้น และเป็นการลดความเสี่ยงในการลงทุน บริษัทจัดการที่สามารถจัดตั้งกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ ต้องมีคุณสมบัติตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นชอบ บริษัทจัดการอาจให้ผู้จัดการกองทุนในต่างประเทศทำหน้าที่เป็นผู้จัดการกองทุนรวมได้ เนื่องจากการลงทุนในต่างประเทศต้องอาศัยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวในการจัดการลงทุน นโยบายการลงทุนของ กองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ อาจเป็นแบบใดแบบหนึ่งในมาตรฐาน 10 แบบของสำนักงาน ก.ล.ต. ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งมีความเสี่ยงและผลตอบแทนในระดับที่แตกต่างกัน ผู้ลงทุนต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนการลงทุน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุของผู้ลงทุน การยอมรับความเสี่ยง และการคาดหวังผลตอบแทน กองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ ต้องลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด กล่าวคือ

- 1.) ต้องนำเงินไปลงทุนในต่างประเทศทั้งจำนวน เว้นแต่เป็นกรณีเงินฝากในประเทศ เพื่อสำรองเงินไว้สำหรับการดำเนินงานของกองทุน รอคการลงทุน รักษาสภาพคล่องของกองทุน เป็นต้น
- 2.) ต้องลงทุนในประเทศที่มีหน่วยงานกำกับดูแลด้านหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ ที่เป็นสมาชิกสามัญของ International Organization of Securities Commissions (IOSCO) หรือในประเทศที่มีตลาดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสมาชิกของ Federation International des Bourses de Valeurs (FIBV)
- 3.) ผู้ออกหลักทรัพย์หรือตราสารการเงินอื่นใดและผู้รับฝากเงิน ต้องเป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายของประเทศที่มีหน่วยงานกำกับดูแลด้านหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสมาชิกสามัญของ IOSCO หรือของประเทศที่มีตลาดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสมาชิกของ FIBV

4.) การลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหุ้น หุ้นนั้นต้องมีการซื้อขายใน Organized markets ของประเทศนั้น ๆ (ตลาดซื้อขายหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกสามัญของ IOSCO หรือในตลาดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสมาชิกของ FIBV

5.) บริษัทจัดการต้องยื่นคำขอต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อขอให้พิจารณารับหน่วยลงทุนของ กองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันถัดจากวันจดทะเบียนกองทุน หากตลาดหลักทรัพย์สั่งไม่รับหน่วยลงทุนของกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ บริษัทจัดการต้องดำเนินการเพื่อยกเลิกกองทุน

4.5.4 กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund : LTF)

กองทุนรวมหุ้นระยะยาว เป็นกองทุนรวมตราสารทุนประเภทหนึ่ง ที่รัฐบาลมีนโยบายจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการลงทุนในตราสารทุนระยะยาว และเป็นการพัฒนาตลาดทุนของประเทศ ไทย เป็นกองทุนรวมที่เน้นลงทุนในหุ้น เพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้ลงทุนสถาบัน (ซึ่งก็คือ กองทุนรวม) ที่ จะลงทุนระยะยาวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การเพิ่มผู้ลงทุนสถาบันดังกล่าวจะช่วยให้ ตลาดทุนไทยมีเสถียรภาพมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้ที่ลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ที่เป็นบุคคลธรรมดา จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อเป็นแรงจูงใจในการลงทุน

เงื่อนไขการลงทุนของ LTF :

1. เงินลงทุนใน LTF ต้องมาจากการประกอบอาชีพ และเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร

2. เงินลงทุนใน LTF ต้องเป็นการลงทุนภายในช่วงระยะเวลาไม่เกินปี พ.ศ. 2559 เท่านั้น

3. ไม่มีการจำกัดเงินลงทุนขั้นต่ำ โดยนักลงทุนสามารถลงทุนได้สูงสุดถึง 15% ของเงินได้ในแต่ละปี แต่ต้องไม่เกิน 300,000 บาท อย่างไรก็ตาม หากมีการลงทุนเกินกว่าที่กำหนดข้างต้น และมีการขายคืนหน่วยลงทุน นักลงทุนต้องนำกำไรที่ได้รับจากการขายคืนหน่วยลงทุนเฉพาะส่วน ที่เกินกว่าที่กำหนด ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย

4. ห้ามนำหน่วยลงทุนของกองทุน LTF ไปจำหน่าย โอน จำน่า หรือใช้เป็นหลักประกันใดๆ

5. เมื่อซื้อหน่วยลงทุนของ LTF ในปีใดแล้ว ก็สามารถหักลดหย่อนได้ทันทีในปีนั้น แต่ต้องถือหน่วยลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปีปฏิทิน โดยเริ่มนับจากปีที่มีการลงทุนเป็นครั้งแรก ยกตัวอย่าง เช่น หากลงทุนซื้อหน่วยลงทุนของ LTF ในวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2548 ซึ่งพิจารณาตามเงื่อนไข แล้วต้องถือไปอีก 5 ปีข้างหน้า อย่างไรก็ตามถ้าสามารถขายคืนหน่วยลงทุนในวันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2552 ได้ นักลงทุนก็ยังคงได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีครบถ้วน ทั้งนี้ก็เพราะ หากนับตามปีปฏิทิน

ที่เริ่มลงทุนเป็นครั้งแรก การที่นักลงทุนเลือกลงทุนในวันใดวันหนึ่งในปี พ.ศ. 2548 ก็นับเป็น 1 ปี ปฏิทินแล้ว และการขายคืนหน่วยลงทุนในวันใดวันหนึ่งตามเงื่อนไขที่กองทุนได้กำหนดไว้ในปี พ.ศ. 2552 ก็นับเป็นอีก 1 ปีปฏิทินเช่นกัน รวมกับอีก 3 ปีที่ถือครองก็จะนับเป็นระยะเวลา 5 ปีปฏิทินพอดี (แม้ว่าระยะเวลาที่ถือครองหน่วยลงทุนจริงๆ จะเท่ากับ 3 ปี กับ 2 วันเท่านั้นก็ตาม)

6. ไม่จำเป็นต้องลงทุนอย่างต่อเนื่อง โดยจะนับเงินที่ลงทุนแยกกันไปในแต่ละปี เช่น ถ้าลงทุนเงินก้อนแรกในปี 2547 ก็สามารถไถ่ถอนได้อีก 5 ปีข้างหน้าในปี พ.ศ. 2551 และถ้าลงทุนเงินอีกก้อนหนึ่งในปี 2548 ก็สามารถไถ่ถอนได้อีก 5 ปีข้างหน้าในปี พ.ศ. 2552 เป็นต้น

7. กรณีที่กองทุนมีการจ่ายเงินปันผล นักลงทุนมีภาระภาษีที่ต้องจ่าย โดยสามารถเลือกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 10% หรือจะเลือกไม่หัก ณ ที่จ่าย แต่นำเงินปันผลที่ได้รับนั้นมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ประจำปีทีเดียวยกก็ได้

8. หากมีการขายคืนหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนด 5 ปีปฏิทิน ถือว่าผิดเงื่อนไขการลงทุน นักลงทุนจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอีกต่อไป อีกทั้งยังต้องคืนเงินสิทธิประโยชน์ทางภาษีนั้นพร้อมกับเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน โดยนับตั้งแต่วันที่เดือนเมษายนของปีที่อยู่ก่อนหน่วยลงทุนยื่นขอยกเว้นภาษี จนถึงเดือนที่มีการยื่นคืนเงินภาษีนั้น นอกจากนี้ยังต้องจ่ายภาษีสำหรับเงินที่ได้จากการขายคืนหน่วยลงทุนโดยถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย 3% ของเงินกำไรที่ได้รับ และยังต้องนำกำไรที่ได้รับจากการขายคืนหน่วยลงทุนนั้นไปรวมเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีเงินได้ตอนปลายปีอีกด้วย

9. เฉพาะกรณีที่นักลงทุนเสียชีวิต หรือทุพพลภาพเท่านั้น จึงจะไม่ถือว่าผิดเงื่อนไขการลงทุน สิทธิประโยชน์ทางภาษีของ LTF :

1) เงินลงทุนใน LTF สามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้สูงสุดเป็นจำนวนเงินเท่ากับ 15 % ของเงินได้ หรือ 300000 บาท (จำนวนที่ต่ำกว่า) โดยสิทธิประโยชน์นี้เป็นส่วนเพิ่มเติมจากเงินลงทุนใน RMF, เงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และกบข.

2) กำไรจากการขายคืนหน่วยลงทุนเมื่อลงทุนครบ 5 ปีปฏิทินจะได้รับการยกเว้นภาษี

3) สามารถลดหย่อนภาษีได้ถึง 600,000 บาทในแต่ละปีภาษี หากเลือกลงทุนทั้งใน LTF และ RMF

ถึงแม้ว่าการลงทุนใน LTF จะเป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงค่อนข้างสูง และมีเงื่อนไขการลงทุนที่ต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากภาครัฐดังกล่าวข้างต้น แต่ก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่า LTF ถือเป็นทางเลือกที่น่าสนใจอีกทางหนึ่งสำหรับนักลงทุนที่รักความท้าทายในการลงทุน และต้องการที่จะประหยัดภาษีควบคู่ไปด้วย

กองทุนรวมหุ้นระยะยาว เหมาะสำหรับใคร ?

กองทุนรวมหุ้นระยะยาวเหมาะสำหรับคนทุกกลุ่มที่ต้องการลงทุนในหุ้นระยะยาว แต่อาจไม่มีความชำนาญเกี่ยวกับการลงทุนในหุ้น หรือไม่มีเวลา จึงลงทุนผ่านกองทุนรวม ทั้งนี้ ผู้ลงทุนจะต้องเข้าใจและยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน และเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาในการลงทุนได้

นโยบายการลงทุนของกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

กองทุนมีนโยบายการลงทุนแบบเดียว คือ ลงทุนในหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน โดยอาจเน้นลงทุนในหุ้นกลุ่ม SET 50 หุ้นตามกลุ่มอุตสาหกรรม หรือลงทุนในหุ้นตามที่บริษัทจัดการเห็นควรก็ได้ ขึ้นอยู่กับรายละเอียดนโยบายการลงทุนของกองทุนรวมหุ้นระยะยาวแต่ละกอง

4.6 หนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุน

หนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุน คือ เอกสารสำคัญที่บริษัทจัดการจะต้องจัดทำขึ้น และต้องเผยแพร่ให้ผู้ลงทุนทราบ หรือแจกจ่ายให้แก่ผู้ลงทุน (เมื่อถูกร้องขอ) ทุกครั้งที่มีการเสนอขายหน่วยลงทุน

หนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวม ซึ่งบริษัทจัดการจัดทำขึ้นให้มี 2 ส่วน คือ

4.6.1 ส่วนสรุปข้อมูลสำคัญที่ผู้ลงทุนควรทราบ ต้องมีรายการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

ลักษณะที่สำคัญของกองทุนรวม (key feature)

- ชื่อ ประเภท และอายุของโครงการ
- จำนวนเงินทุนของโครงการ มูลค่าที่ตราไว้ จำนวนและราคาของหน่วยลงทุนที่เสนอขาย
- นโยบายและวัตถุประสงค์การลงทุน
- นโยบายการจ่ายเงินปันผล
- วันที่เสนอขายหน่วยลงทุน
- สถานที่ติดต่อซื้อขายหน่วยลงทุน
- ชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ดูแลผลประโยชน์ นายทะเบียนหน่วยลงทุน และผู้สอบบัญชี
- กำหนดเวลาการขายและรับซื้อคืนหน่วยลงทุนภายหลังการเสนอขายครั้งแรก และระยะเวลาการชำระเงินค่าขายคืนหน่วยลงทุน (เฉพาะกองทุนเปิด)
- หลักเกณฑ์และกำหนดเวลาการรับซื้อคืนหน่วยลงทุนอัตโนมัติ (ถ้ามี) (เฉพาะกองทุนปิด)

- ข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติมในกรณีที่เป็นกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ และกองทุนรวมมีประกัน เป็นต้น

4.6.2 ส่วนข้อมูลโครงการ ต้องมีรายการตามที่มีปรากฏในส่วนสรุปข้อมูลสำคัญและอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

- ประเภท ชื่อ จำนวน และมูลค่าตามราคาตลาดหลักทรัพย์ หรือทรัพย์สิน หรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นที่กองทุนรวมลงทุนไว้
- ความเห็นของผู้ดูแลผลประโยชน์เกี่ยวกับการจัดการกองทุนรวมของบริษัทจัดการ
- ผลการดำเนินงานของกองทุนรวม โดยใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานมาตรฐานที่สมาคมกำหนด หากใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานอื่นใด ให้แสดงผลการดำเนินงานที่ใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่สมาคมกำหนดควบคู่กันไปด้วย เป็นต้น

บริษัทจัดการต้องจัดทำหนังสือชี้ชวนของกองทุนเปิดใหม่ในรอบปีบัญชีซึ่งต้องแสดงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ณ วันสิ้นปีบัญชีนั้น ทั้งนี้ หนังสือชี้ชวนแบ่งออกเป็น 2 ส่วนเช่นเดียวกับหนังสือชี้ชวนที่จัดทำขึ้นสำหรับการเสนอขายหน่วยลงทุนครั้งแรก และให้เพิ่มเติมวันที่จดทะเบียนกองทุนรวมในส่วนลักษณะที่สำคัญของกองทุนรวมด้วย

4.7 ตราสารที่ลงทุน

ตราสารทุน (Equity Instruments) หมายถึง ตราสารที่บริษัทออกให้แก่ผู้ถือ เพื่อแสดงสิทธิของความเป็นเจ้าของในกิจการนั้น ประเภทของตราสารทุนได้แก่

1. หุ้นสามัญ (Common Stocks หรือ Ordinary Shares) คือ ตราสารสิทธิที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการ และเมื่อกิจการมีกำไรจากการดำเนินงาน ผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผลในอัตราที่จัดสรรโดยที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น โดยคำนวณตามสัดส่วนของจำนวนหุ้นที่ถือครอง ทั้งนี้ เงินปันผลอาจมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับผลกำไรจากการดำเนินงานประจำปีของกิจการ

2. หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stocks) คือ ตราสารสิทธิที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการที่มีการจัดบุริมสิทธิไว้อย่างชัดเจนไม่สามารถยกเลิกได้ เมื่อกิจการมีกำไรจากการดำเนินงาน ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผลในอัตราคงที่ตามที่จัดบุริมสิทธิไว้ อาจจะมากหรือน้อยกว่าผู้ถือหุ้นสามัญก็ได้ แต่หากกิจการนั้นต้องเลิกดำเนินการและมีการชำระบัญชีโดยการขายทรัพย์สิน ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินคืนทุนก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ

3. **ใบสำคัญแสดงสิทธิในหุ้น (Stock Warrants)** คือ ตราสารสิทธิที่กิจการออกให้แก่ผู้ลงทุน เพื่อให้สิทธิในการซื้อหุ้นออกใหม่ในราคา จำนวน และภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ลงทุนจะมีสิทธิในความเป็นเจ้าของกิจการก็ต่อเมื่อได้ใช้สิทธิในการซื้อหุ้นของกิจการนั้นแล้วเท่านั้น

4. **หน่วยลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุน** คือ ตราสารสิทธิในการเป็นเจ้าของหน่วยลงทุนของกองทุนรวมที่มีนโยบายลงทุนเน้นการลงทุนในตราสารทุน ผู้ลงทุนจะมีสิทธิในความเป็นเจ้าของกิจการที่กองทุนรวมนั้นลงทุนไว้ ตามสิทธิที่เฉลี่ยระหว่างผู้ถือหน่วยลงทุนทั้งหมดในกองทุนรวมนั้นนั่นเอง

5. **ตราสารแสดงสิทธิในอนุพันธ์ที่มีหลักทรัพย์อ้างอิงเป็นหุ้น (Stock Options & Futures)** คือ สัญญาที่ผู้ลงทุนสองฝ่ายตกลงกันเพื่อซื้อหรือขายหุ้นในราคา จำนวน และภายในระยะเวลาที่กำหนด

ตราสารหนี้ (Debt Instruments) หมายถึง ตราสารแสดงความเป็นหนี้ หรือ สัญญาเงินกู้ที่บริษัทออกให้แก่ผู้ลงทุนทั่วไป โดยสัญญาว่าจะใช้เงินตามกำหนด และจ่ายดอกเบี้ยตามกำหนด กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นตราสารสิทธิที่แสดงความเป็น "เจ้าหนี้ของกิจการ" โดยทั่วไปแล้วการลงทุนในตราสารหนี้ จะมีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในตราสารทุน ประเภทของตราสารหนี้ได้แก่

1.ตราสารหนี้ภาครัฐ ได้แก่

- พันธบัตรรัฐบาล (government bond)
- พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ (state-owned enterprise bond)
- พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย
- พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
- ตั๋วเงินคลัง (treasury bill)

ตราสารหนี้ภาครัฐ มีความเสี่ยงต่ำสุดในด้านความสามารถในการชำระหนี้ แต่ตราสารหนี้ภาครัฐก็จะมีอัตราผลตอบแทนไม่สูงนัก ส่วนใหญ่จะมีอายุการลงทุนยาว เพื่อมิให้เป็นภาระของรัฐในการบริหารและการจัดการหนี้ ยกเว้นแต่กรณีของตั๋วเงินคลัง ซึ่งรัฐบาลออกเพื่อใช้ในการกู้ยืมเงินระยะสั้น (ไม่เกิน 180 วัน) หรือเพื่อดูดซับเงินสภาพคล่องส่วนเกินในตลาดเงิน เพื่อรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยเท่านั้น

2.ตราสารหนี้ภาคเอกชน ได้แก่

- หุ้นกู้ (Debenture) มีลักษณะและคุณสมบัติตามสถานะของการเป็นเจ้าหนี้
- หุ้นกู้มีประกัน (secured debt) มีการค้ำประกันหนี้โดยบุคคลที่สาม (ส่วนใหญ่ได้แก่ บริษัทแม่หรือสถาบันการเงิน) หรือมีการวางหลักทรัพย์ไว้เป็นประกันการชำระหนี้ ผู้ลงทุนทรงสิทธิของความเป็นเจ้าหนี้เหนือกว่าเจ้าหนี้รายอื่น
 - หุ้นกู้ไม่มีประกัน (non-secured debt) ปลอดภัยการค้ำประกัน และปลอดภัยหลักทรัพย์ที่วางไว้ เป็นประกันการชำระหนี้ ผู้ลงทุนทรงสิทธิของความเป็นเจ้าหนี้ด้อยกว่าหุ้นกู้มีประกัน
 - หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ (senior debt) ผู้ลงทุนทรงสิทธิของความเป็นเจ้าหนี้เท่าเทียมกับเจ้าหนี้รายอื่น แต่ด้อยกว่าหุ้นกู้มีประกัน
 - หุ้นกู้ด้อยสิทธิ (subordinated debt) ผู้ลงทุนทรงสิทธิของความเป็นเจ้าหนี้ เป็นรองเจ้าหนี้รายอื่นที่ไม่ด้อยสิทธิ นั่นคือ ได้รับชำระหนี้คืนหลังสุด
- ตั๋วแลกเงิน (Bill of exchange) คือ ตราสารการเงินระยะสั้น ที่บุคคลรายหนึ่งสั่งให้บุคคลอีกรายหนึ่ง จ่ายเงินตามจำนวนที่ระบุไว้ในตั๋วแลกเงินนั้น ให้แก่บุคคลอีกรายหนึ่ง ในวันที่กำหนด บนหน้าตั๋วแลกเงินนั้น ตั๋วแลกเงินสามารถซื้อขายเปลี่ยนมือได้ในตลาดเงิน (money market) ส่วนใหญ่จะมีธนาคารหรือสถาบันการเงินค้ำประกัน หรือรับรอง หรือรับอ่าวัด หรือสลักหลังอย่างไม่มีเงื่อนไข
- ตั๋วสัญญาใช้เงิน (Promissory note) คือ ตราสารการเงินระยะสั้นที่ออกโดยบุคคลรายหนึ่ง สัญญาบุคคลอีกรายหนึ่งว่า จะใช้เงินจำนวนที่ระบุบนหน้าตั๋วสัญญาใช้เงิน พร้อมด้วยดอกเบี้ย ให้ในวันที่กำหนด ตั๋วสัญญาใช้เงิน โดยส่วนใหญ่จะแลกเปลี่ยนมือไม่ได้ (non-negotiable) และแสดงข้อความไว้บนหน้าตั๋ว แต่ถ้าไม่มีการแสดงไว้ดังกล่าว และตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นมีธนาคารหรือสถาบันการเงินค้ำประกัน หรือรับรอง หรือรับอ่าวัด ตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นก็ยังสามารถนำมาซื้อขายในตลาดเงินได้
- บัตรเงินฝากแลกเปลี่ยนมือได้ (Negotiable Certificate of Deposit) คือ ตราสารแสดงการฝากเงินกับธนาคาร สามารถแลกเปลี่ยนมือได้ในตลาดรอง หากพิจารณาจากความสามารถในการชำระหนี้ ตราสารหนี้ภาคเอกชนจะมีความเสี่ยงมากกว่าตราสารหนี้ของภาครัฐ แต่ตราสารหนี้ภาคเอกชนจะมีอัตราผลตอบแทนสูงกว่า และมีอายุการลงทุนให้เลือกมาก ทั้งระยะสั้น ปานกลาง และระยะยาว

4.8 ผลตอบแทนจากการลงทุน

4.8.1 ผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารทุน ได้แก่

- 1) เงินปันผล (Dividend) คือ เงินส่วนแบ่งกำไรจากการดำเนินงานรายปีของกิจการพิจารณาจัดสรรโดยที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ที่จัดให้มีขึ้นภายหลังจากการรับรองงบดุลและงบการเงินของกิจการ ซึ่งส่วนใหญ่จะประมาณเดือนเมษายนของทุกปี กฎหมายกำหนดให้กิจการต้องจัดให้มีประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นปีละหนึ่งครั้ง ภายในสี่เดือนนับจากวันสิ้นสุดปีบัญชี และไม่เกินรอบ 12 เดือนนับจากวันที่ประชุมครั้งล่าสุด
- 2) กำไรส่วนเกินทุน (Capital Gain) คือ เงินได้ที่เกิดขึ้นจากผลต่างของราคาขายหลักทรัพย์ที่สูงกว่าราคาทุน

4.8.2 ผลตอบแทนการลงทุนในตราสารหนี้ ได้แก่

- 1) ดอกเบี้ยรับ (Interest Received) ผู้ลงทุนจะได้รับดอกเบี้ยเป็นประจำ ตามจำนวนเงินที่คำนวณจากอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ (coupon rate) บนตราสารหนี้ และตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ ตัวอย่างเช่น พันธบัตรรัฐบาล มีอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ร้อยละ 7 จ่ายดอกเบี้ยทุกหกเดือน หมายความว่า ผู้ลงทุนจะได้รับดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงิน 3.50 บาท ในเดือนมิถุนายน และธันวาคม ของทุกปี เป็นต้น และงวดสุดท้ายจะได้รับดอกเบี้ยพร้อมการชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน

- 2) ส่วนลดรับ (Discount Earned) ในกรณีของตราสารหนี้ประเภท zero coupon bond ผู้ลงทุนสามารถซื้อตราสารหนี้ในราคาซื้อลด หรือในมูลค่าที่ต่ำกว่าจำนวนเงินหน้าตัว (face value) ที่ระบุไว้ว่าจะใช้คืนในวันกำหนดชำระ ตัวอย่างเช่น ตราสารหนี้ประเภท Zero coupon bond ที่ไม่มีอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ จำนวนเงินที่จะชำระคืน 1,000 บาท กำหนดชำระคืนในปีที่ 5 นับจากวันลงทุน จำหน่ายให้แก่ผู้ลงทุนในอัตราผลตอบแทนจนถึงวันครบกำหนด (Yield to maturity) ที่ 7% ต่อปี ราคาซื้อของตราสารหนี้ประเภท Zero coupon bond จะคำนวณได้เท่ากับ 708.91 บาท ส่วนลดรับ จะเท่ากับ $1,000 - 708.91 = 291.09$ บาท

ส่วนลดรับ จึงเท่ากับ ส่วนต่างระหว่างราคาซื้อและราคารับชำระคืนเมื่อครบกำหนดนั่นเอง

- 3) กำไรส่วนเกินทุน (Capital Gain) ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินลดลง และมีผลให้อัตราผลตอบแทนในการลงทุน (current yield) ที่มีผู้ประสงค์ซื้อจะลดลงด้วยราคาซื้อขายของตราสารหนี้ที่มี coupon rate ที่ตราไว้ในอัตราสูงกว่า current yield จะขยับตัวสูงขึ้น และเป็นที่มาของกำไรส่วนเกินทุน

4.9 ความเสี่ยง

ความเสี่ยงในการลงทุน หมายถึง การที่ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนจริงจากการลงทุน เบี่ยงเบนไปจากผลตอบแทนที่คาดหวังไว้ว่าจะได้รับเมื่อแรกเริ่มลงทุน ไม่ว่าผลตอบแทนที่ได้รับจริงจะมากกว่า หรือน้อยกว่าที่คาดหวัง ถือว่าเป็นความเสี่ยงทั้งสิ้น ดังนั้น จึงไม่มีการลงทุนประเภทใดที่ไม่มีความเสี่ยง

ความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารทุน

ผู้ลงทุนสามารถลดความเสี่ยงในการลงทุนในตราสารทุนได้ในระดับหนึ่ง โดยการกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ของหลายอุตสาหกรรมและหลายภาคธุรกิจ ทั้งยังควรคัดเลือกตราสารที่จะลงทุนอย่างพิถีพิถัน โดยพิจารณาจากปัจจัยทางพื้นฐานของบริษัทผู้ออกตราสารทุนนั้น ๆ เป็นสำคัญ

ความเสี่ยงของตราสารทุน สามารถแยกออกเป็น 3 ประเภทที่สำคัญได้ ดังนี้ คือ

Company Risk หรือ Credit Risk ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับบริษัทนั้น การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการหรือผู้บริหารสำคัญ ความผิดพลาดในการบริหาร การแข่งขันในเชิงการตลาดของกลุ่ม ความนิยมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป ความเสียหายจากภัยพิบัติ การถูกฟ้องร้องดำเนินคดี การล้มละลาย ความสูญเสียทั้งหมดของผู้ถือหุ้น

Sector Risk หรือ Industry Risk ความเสี่ยงที่เกิดจากคุณสมบัติเฉพาะของภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้น ๆ เอง เช่น ธุรกิจ หรือ อุตสาหกรรมที่มีการผลิตหรือเสนอขายสินค้าหรือบริการเฉพาะเจาะจงเพียงไม่กี่ประเภท เช่น บริษัทสายการบิน บริษัททำเหมืองแร่ บริษัทคอมพิวเตอร์และ softwares เป็นต้น ธุรกิจหรืออุตสาหกรรมประเภทนี้ ตลอดจนราคาหุ้นของบริษัทเหล่านี้สามารถพุ่งสูงขึ้น และสามารถตกต่ำได้ในชั่วพริบตา หากมีเหตุการณ์อันไม่คาดฝันเกิดขึ้น

Market Risk ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ลงทุนในตลาดหุ้น ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้น โดยที่ปัจจัยทางพื้นฐานของหุ้นนั้นไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปเลย กรณีเช่นนี้ มักจะเกิดขึ้นในขณะที่ ตลาดหุ้นอยู่ในสภาพร้อนแรง (bull market) หรือ ชบเซา (bear market) อันมีผลมาจากกระแสความรู้สึกรวมของผู้ลงทุน (market sentiment) ในขณะนั้น ๆ สภาพเศรษฐกิจ การเมือง และการเงิน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ จะมีส่วนกำหนด market sentiment ของผู้ลงทุนด้วย

ความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้

โดยทั่วไปแล้ว การลงทุนในตราสารหนี้ จะมีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในตราสารทุน แต่ในสถานการณ์ที่นโยบายการเงินของภาครัฐไม่ชัดเจน อัตราดอกเบี้ยขยับตัวขึ้นลงมาก ตลาดตราสารหนี้อาจมีความผันผวนและมีความเสี่ยงสูง การลงทุนในตราสารหนี้ในสถานการณ์ดังกล่าว ก็อาจมีความเสี่ยงสูงกว่าการลงทุนในตราสารทุนก็เป็นได้

4.10 ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตราสารทุน

ตารางที่ 4.2 แสดงภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตราสารทุน

กรณีผู้ลงทุนเป็นบุคคลธรรมดา		
ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างประเทศ
เงินปันผล	ผู้ลงทุนมีสิทธิที่จะเลือกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 10% หรือนำไปรวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีปลายปีและได้รับเครดิตภาษีเงินปันผล	หากอยู่ในประเทศไทย 180 วันขึ้นไป เสียภาษี เช่นเดียวกับผู้มีสัญชาติไทย แต่หากอยู่ในประเทศไทย น้อยกว่า 180 วัน ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 10%
กำไรส่วนเกินทุน	ได้รับยกเว้น	ได้รับยกเว้น
กรณีผู้ลงทุนเป็นนิติบุคคล		
ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างประเทศ
เงินปันผล	กรณีทั่วไป : ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย 10% และให้นำครึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่ได้รับมาคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษี สามารถนำภาษีที่ถูกหัก ณ ที่จ่ายมาเครดิตออกจากภาษีที่ต้องเสียปลายปี กรณีบริษัทจดทะเบียน : ได้รับการยกเว้น หากถือหุ้นไว้ไม่น้อยกว่าสามเดือนก่อนและหลังวันที่ได้รับเงินปันผลนั้น	ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 10%
กำไรส่วนเกินทุน	รวมคำนวณเป็นรายได้ รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายจะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา 30%	ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 15%

ที่มา : บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ไทยพาณิชย์ จำกัด

4.11 ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตราสารหนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตราสารหนี้

กรณีผู้ลงทุนเป็นบุคคลธรรมดา		
ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างประเทศ
ดอกเบี้ย	หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 15% และมีสิทธิเลือกที่จะไม่นำไปรวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีสิ้นปี	หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 15%
ส่วนลดรับ	ส่วนลดรับ หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 15% เฉพาะผู้รับที่เป็นผู้ทรงคนแรก และมีสิทธิเลือกที่จะไม่นำไปรวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีสิ้นปี หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 15% เฉพาะผู้รับที่เป็นผู้ทรงคนแรก	หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 15% เฉพาะผู้รับที่เป็นผู้ทรงคนแรก
กำไรส่วนเกินทุน	หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 15% และมีสิทธิเลือกที่จะไม่นำไปรวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีสิ้นปี ยกเว้น Zero coupon bond ที่ผู้ทรงคนแรกได้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 15% แล้ว	หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 15% ยกเว้นเฉพาะ Zero coupon bond ที่ผู้ทรงคนแรกได้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 15% แล้ว
กรณีผู้ลงทุนเป็นนิติบุคคล		
ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างประเทศ
ดอกเบี้ย	ไม่ต้องถูกหัก ณ ที่จ่าย แต่ต้องนำไปคำนวณเป็นรายได้ หักค่าใช้จ่ายเป็นกำไรเพื่อเสียภาษี	ถูกภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตรา 15%
ส่วนลดรับ	ไม่ต้องถูกหัก ณ ที่จ่าย แต่ต้องนำไปคำนวณเป็นรายได้ หักค่าใช้จ่ายเป็นกำไรเพื่อเสียภาษี	ถูกภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตรา 15%
กำไรส่วนเกินทุน	ไม่ต้องถูกหัก ณ ที่จ่าย แต่ต้องนำไปคำนวณเป็นรายได้ หักค่าใช้จ่ายเป็นกำไรเพื่อเสียภาษี	ถูกภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตรา 15%

ที่มา : บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ไทยพาณิชย์ จำกัด

4.12 ผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในกองทุนรวม

กองทุนรวมไม่รับประกันผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนจะได้รับ (ยกเว้นกรณีของกองทุนรวมมีประกัน) ผู้ลงทุนอาจจะได้รับผลตอบแทน หรือไม่ก็ได้ หรืออาจจะขาดทุนจากการขายหน่วยลงทุนก็ได้ เมื่อการลงทุนของกองทุนรวมมีกำไร ผู้ถือหน่วยลงทุนจะได้รับส่วนแบ่งกำไรในรูปของเงินปันผล (Dividend) (ในกรณีที่กองทุนรวมนั้นมีนโยบายที่จะจ่ายเงินปันผล) และมูลค่าทรัพย์สินสุทธิต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น ผู้ลงทุนก็จะได้รับ กำไรส่วนเกินมูลค่าหน่วยลงทุน (Capital Gain) เมื่อผู้ลงทุนนั้นขายคืนหน่วยลงทุน ส่วนความเสี่ยงของกองทุนรวมแต่ละประเภทนั้น มีความเสี่ยงในทำนองเดียวกันกับตราสารหรือหลักทรัพย์ ที่กองทุนรวมนั้น ๆ เน้นลงทุน เช่น กองทุนรวมตราสารทุนก็จะมีความเสี่ยงแบบเดียวกันความเสี่ยงของตราสารทุน กองทุนรวมตราสารหนี้ก็จะมีความเสี่ยงแบบเดียวกับตราสารหนี้ เป็นต้น

4.13 การคำนวณราคาและการกำหนดมูลค่าทรัพย์สินของกองทุนรวม

กองทุนรวม ต้องคำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของหลักทรัพย์และทรัพย์สินที่กองทุนรวมลงทุนไว้ทุกวันทำการ การคำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ และ มูลค่าต่อหน่วย จะกระทำตามขั้นตอนดังนี้

คำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ โดยการคำนวณมูลค่าหลักทรัพย์และทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนตามหลักการมูลค่ายุติธรรม (mark to market) กล่าวคือ ต้องคำนวณมูลค่าจากราคาปิด หรือราคาเสนอซื้อครั้งสุดท้าย (ถ้าหลักทรัพย์นั้นไม่มีการซื้อขายในวันนั้น) บวกกับ เงินสดและรายได้ค้างรับทั้งหมดที่มี หักด้วย หนี้สิน (ที่ยังไม่ได้ชำระราคา)

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (NAV)

$$= \text{มูลค่าทรัพย์สินตามราคาตลาด} + \text{รายได้ค้างรับ} + \text{เงินสด} - \text{หนี้สิน}$$

คำนวณมูลค่าต่อหน่วย โดยการนำมูลค่าทรัพย์สินสุทธิมาหารด้วย จำนวนหน่วยลงทุนที่ออกจำหน่ายแล้วทั้งหมดของกองทุนนั้น

มูลค่าต่อหน่วย (NAV ต่อหน่วย)

$$= \frac{\text{มูลค่าทรัพย์สินตามราคาตลาด} + \text{รายได้ค้างรับ} + \text{เงินสด} - \text{หนี้สิน}}{\text{จำนวนหน่วยลงทุน}}$$

จำนวนหน่วยลงทุน

กองทุนรวมต้องประกาศมูลค่าทรัพย์สิน มูลค่าทรัพย์สินสุทธิ และมูลค่าต่อหน่วย ให้ผู้ลงทุนทราบทุกวันสุดท้าย ของสัปดาห์ในกรณีของกองทุนปิด และทุกวันทำการที่มีการซื้อขาย

หน่วยลงทุนในกรณีของกองทุนเปิด การประกาศจะกระทำในหน้าหนังสือพิมพ์อย่างน้อยหนึ่งฉบับ ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นหนังสือพิมพ์ข่าวธุรกิจ และที่ทำการของบริษัทตัวแทนจำหน่ายเพื่อเผยแพร่ให้นักลงทุนทราบ

4.14 การวัดผลและการเปรียบเทียบการดำเนินงานของกองทุนรวม

การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนรวม โดยการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงเป็น อัตราร้อยละ (percentage change) ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (ซึ่งก็คือ มูลค่าของเงินลงทุนในครั้งแรกของกองทุนรวมนั้น บวก (หรือลบ) ด้วยผลตอบแทน (หรือผลขาดทุน) สะสมที่ได้จากการลงทุนนั้น) กับ

14.1 ดัชนีมาตรฐาน (benchmark) ที่มีกลุ่มหลักทรัพย์ที่คล้ายคลึงกับกลุ่มหลักทรัพย์ที่กองทุนรวมนั้นลงทุน ดัชนีมาตรฐาน จะถูกกำหนดโดยสมาคมบริษัทจัดการลงทุน

14.2 กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนเหมือนกัน ในการแสดงข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูล บริษัทจัดการจะต้องแสดงอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงานนั้น ย้อนหลังจากวันที่คำนวณปัจจุบันจนถึงอดีต เช่น สามเดือน หกเดือน สิบสองเดือน สามปี และตั้งแต่วันที่จัดตั้งกองทุนนั้น

อัตราผลตอบแทนการลงทุนเป็นปัจจัยหลักในการวัดผลดำเนินงานของกองทุนหนึ่งเพื่อเทียบกับผลตอบแทนของกองทุนอื่น กองทุนต่าง ๆ จึงถูกจัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนที่คล้ายคลึงกัน และนำอัตราผลตอบแทนการลงทุนมาเปรียบเทียบกัน กองทุนที่มีผลการดำเนินงานดี ก็จะสามารถนำมาใช้ในการจัดอันดับเพื่อผลทางการตลาดได้